

Θέματα Εξετάσεων: Λύσεις

Απαντήσεις

Θέμα Β1

Να μεταφράσετε το απόσπασμα από το ρητορικό λόγο του Λυκούργου "Κατά Λεωκράτους".

Λέγεται λοιπόν ότι στη Σικελία (γιατί αν και μοιάζει με μύθο, ταιριάζει όμως να την ακούσετε και εσείς όλοι οι νεότεροι) ξεχύθηκε πύρινο ποτάμι από την Αίτνα· αυτό λοιπόν λένε ότι έρεε προς την υπόλοιπη χώρα, και μάλιστα προς κάποια πόλη από αυτές που βρίσκονταν εκεί. [Λένε ακόμη], ότι οι άλλοι όρμησαν να φύγουν ζητώντας τη σωτηρία τους, ένας όμως από τους νεότερους επειδή έβλεπε ότι ο πατέρας του ήταν γέρος και δεν μπορούσε να φύγει, και ότι μένει αποκλεισμένος, αφού τον σήκωσε στους ώμους του, τον μετέφερε. Επειδή όμως, όπως νομίζω, προστέθηκε φορτίο, αποκλείσθηκε και ο ίδιος. Από αυτό το γεγονός αξίζει να προσέξουμε ότι το θείο δείχνει συμπάθεια στους αγαθούς (ενάρετους) ανθρώπους. Γιατί, λέγεται ότι κυκλικά στον τόπο εκείνο έτρεξε η λάβα και σώθηκαν μόνο αυτοί από τους οποίους και η τοποθεσία ακόμη και σήμερα ονομάζεται «χώρος των ευσεβών»: αντίθετα εκείνοι που έφυγαν γρήγορα εγκαταλείποντας τους γονείς τους, χάθηκαν όλοι.

Απαντήσεις

Θέμα Β2

«**τούς δέ ταχεῖαν τήν ἀποχώρησιν ποιησαμένους καί τους ἑαυτῶν γονέας ἐγκαταλιπόντας ἅπαντας ἀπολέσθαι**» Σε ποιους αναφέρεται ο ρήτορας και για ποιο λόγο;

Ο ρήτορας αναφέρεται στους ιδιοτελείς και λιπόψυχους, για να στιγματίσει ακόμα περισσότερο στις συνειδήσεις των ακροατών του την απρεπή συμπεριφορά τους. Με την επίταξη των όρων **ἅπαντας ἀπολέσθαι**, στο τέλος του κειμένου, ο Λυκούργος προβάλλει εντονότερα το ηθικό δίδαγμα του παραδείγματος από το παρελθόν. Το επιμύθιο του κειμένου καταβαραθρώνει τους φαύλους και ανυψώνει τους χρηστούς, σωστούς πολίτες. Οι αισχροί χάθηκαν και θα χάνονται εφόσον προσβάλλουν τα ιερά και τα όσια ανθρώπων και θεών. Επομένως οι άνθρωποι οφείλουν να διαφωτιστούν από το παράδειγμα των πρωταγωνιστών της ιστορίας και να το κάνουν πράξη στη ζωή τους. Είναι καλό οι νέοι να προσφέρουμε πλουσιοπάροχα αγάπη και ευγνωμοσύνη προς τους γονείς τους.

Απαντήσεις

Θέμα Β3

«τό θεῖον, ὅτι τοῖς ἀνδράσιν τοῖς ἀγαθοῖς εὐμενῶς ἔχει.» Ποια αντίληψη για τους θεούς υποστηρίζει ο Λυκούργος σε αυτή τη φράση;

Ποικίλες και διαφορετικές μεταξύ τους ήταν οι αντιλήψεις των Αρχαίων Ελλήνων για τους θεούς και τη σχέση τους με τους ανθρώπους. Στον Όμηρο οι θεοί είναι παντοδύναμοι. Βρίσκονται πολύ κοντά στους ανθρώπους και οργανώνουν τις ανθρώπινες σκέψεις και ενέργειες. Ο Λυκούργος με το παράδειγμα προβάλλει την άποψη ότι οι θεοί τιμωρούν τους ασεβείς και συμπαραστέκονται στους ενάρετους που είναι ευσεβείς. Η παρέμβαση του θεού στα ανθρώπινα πράγματα σχετίζεται περισσότερο με την δημιουργία υπευθύνων προσώπων που αντιμετωπίζουν τους συνανθρώπους τους με σεβασμό και αγάπη. Η παραπάνω αντίληψη απομακρύνεται κατά πολύ από την αντίληψη περί κληρονομικής ενοχής. Σύμφωνα με αυτήν οι θεοί τιμωρούσαν σκληρά όχι μόνο αυτόν που έσφαλλε αλλά και τους απογόνους του.

Απαντήσεις

Θέμα Β4

Να διατυπώσετε το νόημα των παρακάτω φράσεων:

α. Τα πάντα ρει

β. Δια πυρός και σιδήρου

α. Όλα αλλάζουν. Όλα μεταβάλλονται. Τα πάντα στον κόσμο είναι σε συνεχή κίνηση και διεργασία (δηλαδή, σε πόλεμο).

β. Μέσα από κινδύνους και ταλαιπωρίες

Απαντήσεις

Θέμα Β5

Να γράψετε από δύο ομόρριζα στα νέα ελληνικά των λέξεων: πυρός,
ἀποχώρησιν, ρύακα, ἐγκαταλιπόντας

Πύραυλος, πύρινος

Αναχώρηση, εκχωρώ

Απορροή, καταρρέω

Αδιάλειπτος, έλλειψη

Απαντήσεις

Θέμα Β6

Να συμπληρώσετε τον πίνακα γράφοντας τα ρήματα στο ίδιο πρόσωπο και αριθμό, σε όλες τις εγκλίσεις του χρόνου στον οποίο βρίσκονται:

ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΕΥΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ
έλύθη	λυθῆ	λυθείη	λυθήτω
ἔβαλες	βάλῃς	βάλῃς	βάλε

Απαντήσεις

Θέμα Β7

Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις υπογραμμισμένες λέξεις:

Λέγεται γάρ κύκλω τόν τόπον ἐκεῖνον περιρρυῆναι τό πῦρ καί σωθῆναι τούτους μόνους, ἀφ' ὧν καί τό χωρίον ἔτι καί νῦν προσαγορεύεσθαι τῶν εὐσεβῶν χώρον

περιρρυῆναι: ειδικό απαρέμφοτο ως υποκείμενο απροσώπου ρήματος λέγεται

τό πῦρ: υποκείμενο του απαρεμφότου περιρρυῆναι

τούτους: υποκείμενο του απαρεμφότου σωθῆναι

τό χωρίον: υποκείμενο του απαρεμφότου προσαγορεύεσθαι

Απαντήσεις

Θέμα Β8

Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική:

- α. Οὗτος ἠδίκησεν πολλούς
  - β. Οἱ τριάκοντα ἠδίκησαν τοὺς Ἀθηναίους πολλά
  - γ. Ὁ πατήρ ἔπεμψε τὸν παῖδα
  - δ. Πάντα ἡμεῖς πεποιήκαμεν
-
- α. Πολλοὶ ἠδικήθησαν ὑπὸ τούτου.
  - β. Ἀθηναῖοι ἠδικήθησαν πολλὰ ὑπὸ τῶν τριάκοντα.
  - γ. Ὁ παῖς ἐπέμφθη ὑπὸ τοῦ πατρός
  - δ. Πάντα ἡμῖν πεποιήνται